

Phẩm 2: TỖ-KHEO

Bấy giờ, Đức Phật bảo Trưởng lão Đại Ca-diếp:

–Được gọi là Tỳ-kheo, vì là người hay phá phiền não, nên được gọi là Tỳ-kheo, vì hay phá ngã tướng, nhân tướng, chúng sinh tướng, nam tướng, nữ tướng nên gọi là Tỳ-kheo.

Này Đại Ca-diếp! Vì có tu giới tu tuệ nên gọi là Tỳ-kheo.

Lại vì lìa sự sợ hãi, vì qua khỏi ba hữu bốn lưu, vì thấy lỗi họa của hữu và lưu, vì lìa tất cả hữu và lưu, vì ở an nơi đạo vô úy, đây gọi là Tỳ-kheo.

Này Đại Ca-diếp! Nếu có Tỳ-kheo tự biết chẳng thành tựu các pháp như vậy và các thiện pháp khác, lại lìa bỏ pháp ấy mà hành đạo khác, thì chẳng phải là đệ tử Phật, ta chẳng phải là Thầy của họ.

Này Đại Ca-diếp! Có nhiều ác Tỳ-kheo phá hoại Phật pháp của ta, chớ chẳng phải chín mươi lăm pháp ngoại đạo phá hoại Phật pháp được.

Ví như sư tử là chúa muông thú, khi nó chết tất cả hổ lang điều thú không thể ăn thịt nó được. Trong thân sư tử tự sinh các thứ trùng tự ăn thịt nó.

Cũng vậy, trong Phật pháp ta sản sinh các ác Tỳ-kheo như vậy, họ tham lợi dưỡng, vì lòng tham nên chẳng dứt ác pháp chẳng tu thiện pháp chẳng lìa vọng ngữ. Các Tỳ-kheo này có thể làm hư hoại Phật pháp ta.

Này Đại Ca-diếp! Có bốn pháp thành tựu nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là tham, sân, si và ngã mạn.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là ngạo mạn tự cao, vô tâm, vô Úy và chẳng giữ gìn lỗi của miệng.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là tự điều động, khinh khi người, tham cầu lợi dưỡng và làm nhiều điều phi pháp.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là có nhiều gian nguy, huyễn hoặc người, làm nhiều tà mạng và nói nhiều ác ngôn.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là hiện chịu ân người chẳng biết báo đáp, làm ân nhỏ mong báo lớn, trước đã chịu ân người mà chẳng ghi nhớ và xâm tổn thân hữu.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là nhận của tín thí làm tổn thất phước báo của người, chẳng khéo giữ giới, khinh giới đã thụ, chẳng trì luật vững chắc.

Lại có bốn pháp thành tựu nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là luận có ngã, luận có nhân, luận có chúng sinh và luận có thọ mạng.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là chẳng kính Phật, chẳng kính Pháp, chẳng kính Tăng và chẳng kính Giới.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là nếu Tăng hòa hợp thì lòng chẳng vui, chẳng ưa ở một mình, ưa ở trong chúng và khi nói chuyện thường luận thế tục.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là cầu lợi, cầu danh, cầu nhiều tri thức và chẳng an trụ Thánh chủng.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là hệ thuộc nơi ma, bị ma làm hại, ngủ nghỉ nhiều và làm lành chẳng mừng.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là hủ bại trong Phật pháp, tâm nhiều siểm khúc, bị phiền não hại và lìa quả Sa-môn.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TẠNG KINH

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là bị dâm dục thiêu đốt, bị sân khuể thiêu đốt, bị ngu si thiêu đốt và bị tất cả phiền não thiêu đốt.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là đi nhiều vào xóm dâm chẳng biết tội lỗi, chẳng biết tri túc dù học vấn nhiều, chẳng biết tri túc nơi vật cần dùng và thường có lòng bỗn sển chẳng hay bố thí.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là từ tối vào nơi tối, từ si vào nơi si, chẳng thấy Thánh đế, lòng nhiều nghi hoặc và bị sinh tử cột trói, đóng cửa Niết-bàn.

Lại có bốn pháp nên biết là ác Tỳ-kheo. Đó là thân nhiều gian hành, khẩu nhiều gian hành, ý nhiều gian hành và nghi thức nhiều gian hành.

Những gì là thân gian hành? An tưởng mà đi là thân gian hành. Chẳng ngó hai bên là thân gian hành. Nếu ngó hai bên chẳng quá một tầm là thân gian hành. Tà mạng mặc y là thân gian hành. Siểm khúc đi nơi không nhàn mà chẳng cầu pháp hành không nhàn, siểm khúc khát thực mà chẳng quán tưởng khát thực, siểm khúc mặc y phấn tảo mà chẳng biết là vì xấu hổ, siểm khúc đi nơi núi rừng dưới cây mà chẳng biết phân biệt mười hai duyên hành, siểm khúc uống thuốc cũ bỏ mà chẳng cầu pháp được cam lộ đây gọi là thân nhiều gian hành.

Những gì gọi là khẩu nhiều gian hành? Như nói rằng: Họ biết tôi, họ thỉnh tôi, như sở cầu tôi đã được, tôi chẳng cầu lợi dưỡng mà họ đưa đến cho tôi, đồ cúng dường tế diệu tôi đều được, nhiều lợi dưỡng tôi đều được, tôi thường hành thiện pháp đáng nhận cúng dường, tôi vẫn đáp giỏi, tôi hay thuận hay nghịch pháp tướng, với tất cả pháp tôi hiểu nghĩa và phi nghĩa, nếu họ hỏi tôi như vậy, tôi có thể đáp như vậy, tôi đáp rồi chế phục họ khiến họ nín lặng, tôi nói như vậy rồi có thể khiến đại chúng vui đẹp cũng khiến mọi người khen thiện tai khiến đại chúng ấy thỉnh tôi cúng dường, cúng dường rồi còn khiến thí chủ thỉnh tôi nhiều lần.

Này Đại Ca-diếp! Nếu người chẳng điều phục khẩu mà có nói ra điều gì, tất cả lời nói đều chẳng phải chánh ngôn, là khẩu nhiều gian hành.

Những gì là ý nhiều gian hành? Lòng luôn nghĩ tưởng tham cầu lợi dưỡng, y bát, ẩm thực, ngọa cụ, y được mà miệng nói tôi chẳng cần tất cả lợi dưỡng, lòng thì cầu nhiều mà nói gạt là biết đủ, đây gọi là ý nhiều gian hành.

Đức Thế Tôn nói kệ rằng:

*Lòng cầu lợi dưỡng
Miệng nói biết đủ
Tà mạng cầu lợi
Thường không vui sướng.
Lòng họ nhiều gian
Khi đối mọi người
Tâm mà như vậy
Đều chẳng thanh tịnh.
Trời, Rồng, Thần thấy
Người có Thiên nhãn
Chư Phật, Bồ-tát
Đều thấy biết rõ.*

Này Đại Ca-diếp! Ác Tỳ-kheo như vậy rời lìa thiện pháp nghi thức mà làm hạnh tà mạng phải đọa ba ác đạo.

M